

Vergaderjaar 2008–2009

31 829

Wijziging van de Leerplichtwet 1969, de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met onder meer het vereenvoudigen van de procedure voor verzuimmelding

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPSBELEID¹

Vastgesteld 18 juni 2009

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **PvdA**-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel. Zij onderschreven het belang van een effectief verzuimbeleid, met name om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. In dit verband wilden zij benadrukken zeer positief te staan tegenover het beleid dat door de bewindslieden van OCW en Jeugd en Gezin is uitgezet om te bevorderen dat op alle scholen zorgteams, dan wel ZorgAdvies-Teams actief worden. Deze teams moeten er, door de persoonlijke contacten tussen de verschillende professionals en de «korte lijnen», toe bijdragen dat problemen bij leerlingen vroegtijdig gesignaleerd en verholpen worden. De aan het woord zijnde leden meenden dat verzuim vaak een teken is van onderliggende problematiek, waardoor ook op dit punt «kennen en gekend worden» van essentieel belang is voor een effectieve aanpak. In dit verband hadden de leden van de PvdA-fractie twijfels bij het inschakelen van de IB-Groep voor het melden van verzuim. Zij vreesden dat hiermee een nieuwe «tussenlaag» wordt gecreëerd, die haaks staat op het eerder genoemde beleid rond de zorg(advies)teams. Deze leden wilden graag een aantal vragen aan de regering voorleggen.

Dit wetsvoorstel heeft als doel een slagvaardiger aanpak van het voortijdig schoolverlaten mogelijk te maken door gemeenten beter in staat te stellen adequaat in te spelen op (relatief) verzuim, aldus de leden van de **SP**-fractie. Daartoe wordt een aantal onderwijswetten gewijzigd om te zorgen voor stroomlijning van de informatieverstrekking tussen scholen en instellingen enerzijds en gemeenten anderzijds over (relatief) verzuim en in- en uitschrijvingen van jongeren die vallen onder de Leerplichtwet 1969 of de rmc-regelgeving. De leden van de SP-fractie zijn het met de regering eens over de noodzaak van vereenvoudiging van de procedure van verzuimmelding, zij betwijfelen echter of dat met dit wetsvoorstel wordt bereikt. Zij hebben nog een aantal vragen.

¹ Samenstelling:

Schuurman (CU), Holdijk (SGP), Dupuis (VVD), Dölle (CDA), voorzitter, Tan (PvdA), vice-voorzitter, Meulenbelt (SP), Ten Hoeve (OSF), Linthorst (PvdA), Biermans (VVD), Essers (CDA), Schouw (D66), Leijnse (PvdA), Thissen (GL), Slager (SP), Goyert (CDA), De Boer (CU), Asscher (VVD), Hillen (CDA), Laurier (GL), Hermans (VVD), Ten Horn (SP), Meurs (PvdA), Leunissen (CDA), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), Vliegenthart (SP) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

Zorg(advies)teams

In de toelichting op het wetsvoorstel lezen de leden van de **PvdA**-fractie dat het wetsvoorstel de bureaucratische last van scholen en gemeenten vermindert, omdat de scholen minder gegevens hoeven in te voeren en de gemeenten de gegevens op een eenduidige wijze ontvangen. Dit gaat uit van de situatie dat scholen hun verzuim schriftelijk melden bij de gemeente waar de leerling woonachtig is. De beleidsontwikkelingen rond zorgteams en zorgadviesteams gaan echter uit van het versterken van persoonlijk contact tussen de verschillende bij een leerling betrokkenen. De leden van de PvdA-fractie meenden dat dit betekent dat de voor het verzuim van de leerling verantwoordelijke leerkracht of mentor de leerplichtambtenaar belt in geval van verzuim. De aan het woord zijnde leden wilden graag van de regering weten of zij dit juist zien en, zo ja, welke administratieve lastenverlichting dan met deze bepaling gediend wordt.

Meer in het algemeen wilden de aan het woord zijnde leden weten hoe de bepaling in dit wetsvoorstel zich verhoudt tot het reeds genoemde beleid rond zorg(advies)teams. Zij vreesden dat melding aan de IB-Groep tot een grotere anonimiteit zou kunnen leiden en daarmee tot een vermindering van persoonlijke betrokkenheid, die naar het oordeel van deze leden de basis vormt voor een effectieve aanpak.

Een laatste vraag in dit verband was hoe de terugkoppeling geregeld wordt. De school meldt bij de IB-Groep, de IB-Groep stuurt de melding door naar de gemeente. Wie is er uiteindelijk verantwoordelijk voor dat de school verneemt wat er met de melding is gedaan? Het gaat uiteindelijk niet om de registratie van het verzuim, maar om het bestrijden van het verzuim.

Meldingsregister

Dit wetsvoorstel lijkt op twee gedachten te hinken, aldus de leden van de **SP**-fractie. Ook al wordt in de memorie van toelichting (p. 9) gesteld, dat het uitdrukkelijk niet het doel van dit meldingsregister is gegevens over verzuimachtergronden te verzamelen, noch om het precieze volume (landelijk; per gemeente, school of regio) uit af te kunnen leiden, toch wordt voorgesteld de gegevens aan het Ministerie van OCW te verstrekken ten behoeve van beleidsvorming. Kan de regering dit toelichten? Dit punt klemmt temeer daar de Raad van State (p. 5) erop wijst dat er een vervuilde registratie ontstaat ondermeer doordat de ingevoerde verzuimachtergronden geen feiten betreffen en niet corrigeerbaar zijn. Kan de regering bovendien toelichten waarom deze gegevens niet door betreffende scholier gecorrigeerd kunnen worden? Is het niet eigenaardig dat kennelijk de leerplichtambtenaar of school wel en door de leerling zelf de «vermoedelijke reden voor verzuim» niet gecorrigeerd mag worden? Gaarne ontvangen de leden van de SP-fractie hierop een toelichting.

Afspraken met gemeenten

Ingrado heeft er de aandacht op gevestigd hoe belangrijk tijdige en adequate terugmelding van gemeenten op de verzuimmelding is. Hier zou zeker nog een verbeterslag gemaakt moeten worden, vinden de leden van de **SP**-fractie. Kan de regering toelichten welke afspraken hieromtrent met gemeenten zijn gemaakt, wat de inhoud van de afspraken is en wanneer het effect daarvan geëvalueerd zal worden?

Niet-bekostigd onderwijs

Gelet op het belang van het volledige beeld van het relatief verzuim zal – aldus de nota naar aanleiding van het verslag d.d. 14 april 2009 (p. 5) – de regering onderzoeken of ook alle leerlingen in het niet-bekostigd onderwijs kunnen worden aangesloten op het Bron en het digitale loket. Kan de regering de uitkomst van dit onderzoek toelichten. Zijn deze leerlingen aangesloten op het Bron en het digitale loket? En zo niet, wanneer zal dat het geval zijn, zo vragen de leden van de **SP**-fractie?

Bron

Er waren nog een aantal gemeenten die geen gebruik maken van het Bron, waardoor nog geen 100% dekking t.a.v. de gegevensverstrekking bestaat. In de nota naar aanleiding van het verslag d.d. 14 april 2009 (p.16), wordt aangegeven dat de IB-Groep deze resterende gemeenten opnieuw actief zal benaderen met informatie over de wijze waarop van de gegevensverstrekking gebruik kan worden gemaakt. Kan de regering toelichten wat het resultaat van deze aanpak is? Is er inmiddels sprake van 100% dekking, zo vragen de leden van de **SP**-fractie?

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid,
Dölle

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid,
Warmolt de Boer